

**SEIMO NARIO, SEIMO ATEITIES KOMITETO PIRMININKO
PROF. RAIMUNDO LOPATOS
DVEJŲ METŲ PARLAMENTINĖS VEIKLOS ATASKAITA (2020-2022 M.)**

Foto: Olga Posaškova

Mano, kaip Seimo nario, parlamentinė veikla prasidėjo ir tęsiasi iki šiol itin sudėtingu laikotarpiu, kuris gali būti tiesiog įvardijamas *neramiais laikais* ar *turbulencija*. Vos per dvejus parlamentinio darbo metus mus ištiko trys gilios, anksčiau precedento neturėjusios krizės: 1) COVID-19 pandemija; 2) nelegalių migrantų per Baltarusijos sieną srautas; 3) karas Ukrainoje, *neatšaukiamai* keičiantis ne tik Lietuvos, bet ir viso pasaulio geopolitinę architektūrą. O kur dar kiti per duris, ir langus besiveržiantys iššūkiai: energetikos, klimato, maisto, infliacijos, politinės radikalizacijos ir geopolitinės poliarizacijos.

Įtikinamai skamba nuomonė, kad nuoseklios pasaulio raidos etapas baigėsi jau negrįžtamai. Tokiame pasaulyje neįmanoma politiškai veikti, vadovaujantis ramiems laikams pritaikytais metodais, todėl ir visa mano parlamentinė veikla buvo ir yra grindžiama į ateitį projektuojamos politikos formavimu.

Savo parlamentinės veiklos ataskaitoje nesinori apsiriboti vien tik kiekybiniais rodikliais apie parlamentinių posėdžių lankomumą, individualiai ir / ar Seimo narių grupėje inicijuotų teisės aktų ar teisės aktų pakeitimų pateiktus projektus, dar kiek susitikimų, renginių organizuota ar juose

dalyvauta, kokios buvo komandiruočių išvykos ar kiek išleista parlamentinių lėšų. Už kiekybinius, statistinius rodiklius, šiandien svarbesni tampa kokybiniai rodikliai, kuriuos ir pristatau savo dvejų metų parlamentinės veiklos ataskaitoje.

Dvejų metų parlamentinės veiklos sandai:

Parlamentinė veikla Seimo komitetuose:

- Seimo Ateities komiteto pirmininkas
- Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys

Parlamentinė veikla Seimo komisijose:

- Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos narys
- Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos narys

Parlamentinė veikla Tarpparlamentinių ryšių grupėse

- Seimo tarpparlamentinių ryšių grupių su Armėnija ir Sakartvelu pirmininkas
- Seimo tarpparlamentinių ryšių su Ukraina grupės pirmininko pavaduotojas
- Kitų tarpparlamentinių ryšių grupių narys: ryšių su Airija, Indijos Respublika, Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis

Laikinių Seimo darbo grupių narys:

- Krymo deokupacijos parlamentinė platforma, Už demokratinę Baltarusiją, Seimo ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo, Sostinės bičiulių, Žaliojo vandenilio technologijų plėtros Lietuvoje

Seimo delegacijų asamblėjose narys:

- Seimo delegacija Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių asamblėjoje
- Seimo delegacija Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių asamblėjoje, narys

Nacionalinių susitarimų tarp politinių partijų rengėjų grupių narys:

- Nacionalinis parlamentinių politinių partijų susitarimas dėl švietimo
- Nacionalinis parlamentinių politinių partijų susitarimas dėl nacionalinio saugumo ir gynybos.

Liberalų Sąjūdžio frakcijos Seime narys

- Liberalų sąjūdžio Valdybos narys

Kita parlamentinė veikla:

- Gyventojų priėmimas
- Bendradarbiavimas su žiniasklaida: spaudos konferencijos, spaudos pranešimai, interviu nacionalinei ir tarptautinei žiniasklaidai, dalyvavimas radijo ir televizijų laidose ir kt.

Visi šie sandai mano parlamentinėje veikloje buvo apjungti ateities įžvalgų paradigma: naujų visuomenės ir jos aplinkos reiškinių ir signalų stebėjimas, esamų rizikų identifikavimas ir tendencijų analizė veiksmingų politinių sprendimų ir teisėkūros paieškai.

Per pirmuosius dvejus kadencijos metus buvo pateikti šie teisės aktų projektai

Individualiai pateikti teisės aktų projektai: 4

1. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (reg. Nr. XIVP-619) dėl tik dešimties metų termino politikui, kuris apkaltos būdu buvo nušalintas, praleidimo be galimybės kandidatuoti;
2. Seimo Rezoliucija „Dėl Lietuvos skaitmeninės ateities transformacijos ir skaitmeninio suverenumo“ projektas (priimtas 2021-12-07, XIV-732);
3. Seimo Rezoliucija Seimo Ateities komiteto. posėdyje svarstyta ir priimta rezoliucija „Dėl šalies demografinės politikos ir visuomenės raidos ateities“ (priimta 2022 m. vasario 18 d., V-2022-1785)
4. Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas

Individualiai pateikti pasiūlymai teisės aktų projektams: 3

1. Dėl Pranešėjų apsaugos įstatymo Nr. XIII-804 pakeitimo įstatymo projekto
2. Dėl Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-186(1) 161, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22(1) straipsniu įstatymo projekto
3. Dėl Žvalgybos kontrolieriaus įstatymo projekto

Seimo narių grupėje pateikti teisės aktų projektai: 69**Seimo narių grupėje pateikti pasiūlymai teisės aktų projektams: 8****Dalyvavau darbo grupėse, rengiančiose nacionalinius susitarimus:**

- Nacionalinis susitarimas dėl švietimo
- Nacionalinis susitarimas dėl užsienio politikos. Pirminį susitarimo dėl nacionalinio saugumo ir užsienio politikos projektą parengiau Liberalų sąjūdžio vardu.

Seimo nario Raimundo Lopatos komandiruotės 2020-2022 m.

Komandiruotės data	Komandiruotės tikslas	Komandiruotės šalis
2022.10.11 - 2022.10.14	Dalyvavimas Pasaulio valstybių parlamentų ateities komitetų aukščiausiojo lygio susitikime Helsinkyje	Suomijos Respublika
2022.09.07 - 2022.09.10	Dalyvavimas Jungtinių Amerikos Valstijų Valstybės departamento organizuojamuose susitikimuose NATO būstinėje Briuselyje	Belgijos Karalystė

2022.06.01 - 2022.06.04	Dalyvavimas Liberalų ir demokratų aljanso už Europą kongrese	Airija
2022.04.07 - 2022.04.09	Darbo vizitas Ukrainoje	Ukraina
2022.02.15 - 2022.02.17	Dalyvavimas susitikimuose su Ukrainos Aukščiausiosios Rados atstovais	Ukraina
2021.11.16 - 2021.11.20	Dalyvavimas Lietuvos ir Armėnijos diplomatinių santykių užmezgimo 30-mečio minėjimo renginiuose	Armėnijos Respublika
2021.11.11 - 2021.11.13	Susitikimai su Sakartvelo valdžios atstovais	Sakartvelas
2021.09.30 - 2021.10.04	Dalyvavimas Sakartvelo vietos savivaldos rinkimų stebėjimo misijoje Tbilisyje	Sakartvelas

Foto: LRS kanceliarija

Didžiausiu savo parlamentinės dviejų metų veiklos rezultatu laikau Lietuvos Respublikos Seimo Ateities komiteto pirmininko veiklą. Buvau vienas iš šio komiteto įsteigimo Seime iniciatorių (komitetas įkurtas 2022-12-04) ir dabar esu vieno didžiausių skėtinio Seimo komiteto pirmininkas nuo pat jo įkūrimo. Per šį laikotarpį parlamente pavyko įtvirtinti nuostatą, kad atliepiant išaugusį strategiškumo poreikį valstybės politinėje veikloje, kompleksinių problemų sprendimai negali būti fragmentuoti, linijiniai ir grindžiami sprendimais iš pavienių „siloso bokštų“ nematant ateities, nors kartais kad ir tik kontūrų, brėžties.

Dideliu politiniu pasiekimu laikau, kad įkurdamas Ateities komitetą Seimas stojo į gretas pasaulio parlamentų, turinčių Ateities komitetus (Future Foresight, Committee for the Future ir kt.). Šiandien jauniausias Seimo Ateities komitetas yra lygiavertis partneris pasaulio Ateities komitetų tarpe. Komitetas yra Europos Parlamento technologijų vertinimo tinklo (EPTA) narys, jo veiklas pristačiau Pasaulio Ateities komitetų susitikime, susitikimuose su Europos Komisijos viceprezidento M. Ševčovič, atsakingo už strateginį prognozavimą, kabineto vadovu ir Jungtinių tyrimų centro prie Europos Komisijos direktore Butkevičiene Briuselyje 2022 m. rugsėjo 7 d.

The World Summit of the Committees of the Future, 2022-10-13

Seimo Ateities komiteto veiklą teko pristatinėti ir susitikimuose su Suomijos, Islandijos ir kitų šalių komitetais, jo veikla sudomino ir parlamentarų iš Naujosios Zelandijos, atvykusius į Lietuvą semtis gerosios patirties.

Parlamentarų iš Naujosios Zelandijos susipažinimas su Seimo Ateities komiteto veikla, 2022.

Foto: LRS kanceliarija

Visa Ateities komiteto veikla (posėdžiai, diskusijos, konferencijos, pranešimai, nutarimai) susiję su sudėtingais, tarpsektoriniais, ilgalaikiais mūsų visuomenės raidos klausimais, kurie dažnai neranda vietos kituose komitetuose. ATK ne tik įvietino nuostatą, kad ateities mąstymas yra būtina kiekvieno šiuolaikinio asmens, o juo labiau kiekvieno politiko, kompetencija ir praplėtė ateities projektavimo sampratos ribas mūsų visuomenės piliečiams.

Savo kaip Seimo Ateities komiteto pirmininko ir bendro darbo su visais komiteto nariais pasiekimais laikičiau šiuos dalykus:

- 1) **Išgrynintos Ateities komiteto veiklos sritys**, remiantis tarptautine praktika, nacionaliniais poreikiais ir Lietuvos ekspertų konsultacijomis, ir apima: ilgalaikių valstybės raidos tendencijų stebėseną ir modeliavimą; valstybės strateginio valdymo sistemos veikimo parlamentinę priežiūrą; ateities prognozavimo ir išvalgų ekosistemos formavimo valstybėje skatinimą; ilgalaikių tarptautinių ir nacionalinių strategijų įgyvendinimo parlamentinę priežiūrą; valstybės strateginių reformų modeliavimo ir įgyvendinimo parlamentinę priežiūrą.
- 2) **Identifikuotos ir jau aptartos šios Lietuvai šiuo metu aktualiausios temos:** *Žinios ir žinojimas, Ateities technologijos, Žalioji pertvarka; Socialinė, demografinė ir kultūrinė raida; Viešasis valdymas, Geostrategija; Dalyvavimas Europos ir pasaulio raidoje.*
- 3) **Įveiklintas unikalus Ateities komiteto veiklos modelis:** neformalus Intelektualinis Lietuvos savarankiškumo forumai, kuriuose apibendrinama ekspertinė informacija ir

suinteresuotų šalių nuomonės – „pasimatuojama temperatūra“ ir formalių posėdžių, kuriuose priimami sprendimai, realiai veikiančios jungtys.

- 4) **Identifikuota trūkstantį šalies strateginio valdymo sistemos dalis** – *nacionalinė ateities ekosistema* ir išryškinti jos pagrindiniai bruožai.
- 5) **Sukurtas ekspertinių ryšių tinklas parlamentinėje veikloje**, apimantis formalius ir neformalius ryšius. Seimo Informacijos ir komunikacijos departamento tyrimų skyriumi, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Strateginio prognozavimo skyriumi ir su Vyriausybės strateginės analizės centru (STRATA) yra oficialūs partneriai parlamentinės veiklos kokybės siekiui. Neformalus Komiteto ryšiai sietini su kartinėmis šalies valdymo žinių institucijomis: LR Vyriausybės kanceliarija, Lietuvos statistikos departamentu, Lietuvos Banku, Lietuvos mokslo taryba, ministerijomis, mokslo ir studijų institucijomis.
- 6) **Išplėtotas tarptautinės partnerystės tinklas** su kitų pasaulio parlamentų Ateities komitetais ar jų analogais, su tarptautinėmis parlamentinėmis bei tarpvyriausybėmis analitinėmis organizacijomis: Europos parlamentinis technologijų vertinimo tinklu (EPTA), Europos strategijos ir politikos vertinimo sistema (ESPAS), Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centru, EBPO tarpvyriausybiniu įžvalgų tinklu ir kt.

Kita itin svarbi mano, kaip Seimo Ateities komiteto pirmininko, vykdyta veikla buvo orientuota į Lietuvos, kaip geostrateginio žaidėjo pasaulyje, vaidmens stiprinimą, kurią iliustruoja:

- Lietuvos intelektualinio savarankiškumo stiprinimui sukurta forumo platforma;
- Dalyvavimas kuriant valstybės pažangos strategiją „Lietuva 2050“
- Pradėtas organizavimas globalaus parlamentinio kongreso „Pasaulio ateitis“ Vilniuje 2023 m. gegužės 12-13 d.

Ateities komiteto „Intelektualinio Lietuvos savarankiškumo forumo“ neformalios diskusijos Lietuvos ateities temomis buvo pradėtos 2021 m. vasario 2 d. Iš viso jau įvyko 49 šio forumo diskusijos.

Šias diskusijas paskatino kelios aplinkybės:

- a) pajauta, kad Lietuvos Respublika išgyvena intelektualinio savarankiškumo praradimo laikotarpį;
- b) paieška atsakymo į klausimą, kaip kurti Respublikos ateitį, turint omenyje kartinį Respublikos principą – netrukdyti piliečiams tvarkytis patiems;
- c) siekis „apšilti“ prieš Valstybės pažangos strategiją Lietuva 2050.

Šių forumų rezultatus siekiama realizuoti praktiškai: iš to gimė „Intelektualinio Lietuvos savarankiškumo stiprinimo programos gairės“, apibendrinta forumų medžiaga buvo dalinamasi su LT-2050 komanda, klausimai perkeliama į komiteto posėdžių lauką.

Ateities komiteto forumų problematika neatskiriamai susijusi su Komiteto formaliais posėdžiais, kuriuose nagrinėtos beveik tapačios konceptualios ilgalaikės šalies raidos prielaidos ir iššūkiai. Forumų diskusijose išryškėjo kelios stambios teminės grupės:

1. Valstybės konceptualūs pagrindai, jos sandara, ateities evoliucijos kryptys: Respublikos modelis; ją grindžiančios vertybės; suverenumas ES; valdžios šakos; valdymo viešumas;

- valdymo ir administravimo santykis; kiek transformuota, bet savo esme sovietinė savivalda, etc.;
2. Pilietinė visuomenė (iš esmės susijusi su pirmąja): demokratijos ateitis; pilietiškumas; piliečių įtrauktis į viešąjį valdymą; rinkimų specifika; NVO; jaunimo politika;
 3. Kultūra ir ateitis: kultūros [sektoriaus] ateitis, istoriniai pasakojimai; intelektualinis savarankiškumas; humanitarinių mokslų vaidmuo; lietuvių kalba ir lietuviškoji tapatybė ateities pasaulyje;
 4. Ateities technologijos, mokslas ir šalies konkurencingumas: skaitmenizacija, biotechnologijos, DI, energetikos technologijos, sąlygos proveržiams moksliniuose tyrimuose ir inovacijose.
 5. Ateities socialinė raida: ateities visuomenės bendrosios charakteristikos, technologijų poveikis sociumui; demografija ir migracija.
 6. Švietimas ir ugdymas: ateities švietimo sistema, sąsajos su kultūra, ateities pedagogika;
 7. Tarptautinė politika ir nacionalinis saugumas („sustiprinta“ nuo š.m. kovo 3 d. reguliariais forumais su tarptautiniais užsienio politikos ekspertais): geopolitinės įtampos; saugumo garantai; Lietuvos santykis su ES; karas Ukrainoje ir jo poveikių Lietuvai scenarijai.

Išskirtini šie „Intelektinio Lietuvos savarankiškumo forumuose“ išryškėję probleminiai ir sprendžiami klausimai:

- **Konceptualaus ateities mąstymo, ilgalaikių valstybės raidos projekcijų matymo ir pagrįsto nesutarimo dėl jų stoka.** Neatlikti vakarykščiai darbai arba nūdienos skauduliai užgožia perspektyvą. Geras pavyzdys – švietimas. Sutariame, kad tai Respublikos ateities pagrindas, tačiau diskusijos sunkiai atitrūksta nuo „higieninio“ lygio: mokytojų atlyginimai, mokyklų infrastruktūra, tinklo optimizavimas. Tačiau kokia bus ateities pedagogika, kai mokytojus jau dabar papildantys algoritmai juos užgoš? kada žinių perdavimo funkcija mokykloje taps antraeilė; kada fizinių mokyklų galbūt apskritai neliks arba jos taps bendradarbystės, kūrybos ir socializacijos centrais; kada pagrindinis ugdymo uždavinys bus išugdyti asmens smalsumą, bendradarbiavimo gebėjimus ir empatiškas vertybines nuostatas visuotinio neapibrėžtumo sąlygomis – atsakymų kol kas nėra. Todėl svarbiausių valstybės ateities veiksnių ilgalaikės raidos vizijų konstravimas, nuolatinis jų atnaujinimas - kritiškai svarbi į ateitį nukreiptos valdysenos veikla. Taip gimė ir „ateities ekosistemos“ sukūrimo uždavinys.
- **Panaši padėtis ir su viešuoju valdymu, demokratijos raida ir pilietine visuomene.** Matome, „higieninė“ valstybės tarnybos reforma, vėluojanti bent keliolika metų, sunkiai skinasi kelią. Vos krutame su atsakymais, kiek ir kokios valstybės mums reikės ateityje? Ar ateities poreikius atitinka hierarchiškas, sektoriškai fragmentuotas, smulkmenišku planavimu ir kontrole pagrįstas valdymo modelis? Kaip „perlaužti“ užsiblokavusią viešojo valdymo analitinių pajėgumų problematiką? Kaip valdymas sąveikaus su ateities hipersusietą ir hipermobilumą visuomenę, technologiškai esant visuotinės dalyvaujamąsios demokratijos prielaidoms, bet kartu ir didžiulėms manipuliacijos, hibridinio kenkėjiško poveikio grėsmėms? Kaip subalansuoti savivaldos, atstovavimo, administravimo ir politinio valdymo

santykius? Kaip atrodys Lietuva stiprėjant transnacionaliniams susietumo ir valdymo lygmenims? Forumai išryškino klausimų ratą.

- **Forumuose apčiuopėme kartinį kultūros vaidmenį Lietuvos ateičiai.** Labai svarbu skirti kultūros kaip sektoriaus raidos problematiką ir bendresnę, universalią kultūros reikšmę, besiskleidžiančia per švietimą, ugdymą, kryptingą šalies intelektualio potencialo būrimą universitetuose. Abiejuose lygmenyse turime daug aiškiai apčiuopiamų ateities darbų: pvz., talentų pritraukimas (sprendinius esame paruošę), visuomenės parengtis multikultūriškumui, kryptinga migracijos politika, t.y. išlaikant kalbinę bei kultūrinę pusiausvyrą, kad nebūtų kuriami vienos kalbos, vienos religijos arba vienos tautybės "getai", būtina praplėsti darbo jėgos importo šalių geografinę dimensiją, sudaryti galimo užsienio darbo jėgos importo šalių sąrašą, atsižvelgiant į draugiškumo, humanitarinius, nacionalinio saugumo, vertybinius, kultūrinius, krikščioniškos ir tolerantinės religijos bei kt. kriterijus.
- **Forumuose įsitikinome, kad šiuo metu turime pernelyg fragmentuotą ir per mažai imlią ateities signalams valstybės technologijų ir inovacijų politiką.** Sunkiai priimame iš išorės plūstančias ekspertines įžvalgas ir rekomendacijas, liečiančias tarpsektorines technologijų ir valdymo sinergijas, naujus ateities technologijų laukus ir inovacijų modelius. Apsiribojame tradicine „šventąja trejybe“ – biotechnologijos, lazeriai, IT. Kur duomenų išteklių ir suverenumo laukai, Dirbtinis intelektas, kvantinė kompiuterija, trečios kartos internetas? Neturime net technologijų raidos stebėsenos ir prognozavimo sistemos, tupčiodami senstelėjusios „sumanios specializacijos“ koncepcijos paraštėse. O tuo tarpu turime atsakyti į fundamentalią problemą – kas yra, išties, svarbu – intelektas ar sąmonė? Tai kelia visą virtinę klausimų: - kas nutiks darbo rinkai, kai algoritmai taps pranašesni už žmones, sprendamas kognityvinius uždavinius? – kaip politiką paveiks stambi nauja ekonomiškai beveik visų žmonių klasė? – kas nutiks santykiams, šeimoms ir pensijų fondams, kai nanotechnologijos ir atkuriamoji medicina aštuoniasdešimtmetį pavers penkiasdešimtmečiu? – ar pakaks vien moralinių argumentų ginant žmogaus orumą, teises ir laisves, kai masės praras ekonominę svarbą? - ar vyriausybės vertins kiekvieną žmogų, kai jie nebus pelningi ekonomikai? – ką sąmoningi žmonės veiks tada, kai itin protingi, bet sąmonės neturintys algoritmai beveik viską gebės atlikti geriau?
- **Mokslas forumuose. Protų problema.** Tam tikros mokslo, o po to ir technologijos vystosi, jei šalyje sukuriamos/susikuria mokslo lyderių „mokyklos“. Taip Lietuvoje buvo su fizika, biotechnologijomis, matematika. Nepalaikant tų mokyklų gyvybės, jos palaipsniui labai specializuojasi arba nunyksta. Taip atsitiko su matematika. Dar blogesnė padėtis yra naujai gimstančiose mokslo srityse, kuriose nesame pajėgūs ne tik sukurti mokyklų, bet ir palaikyti bent minimalaus mokslinio tyrimo lygio. Tai reiškia, kad valstybė tiesiog neturi pakankamai specialistų, kurie sudarytų tam tikrą patariamą kompetenciją. Pavyzdžiai – kvantinis kompiuteris ir dirbtinis intelektas, kurių vystymasis per 10 metų, o gal ir anksčiau visiškai pakeis mūsų supratimą apie pasaulį ir gyvenimo kokybę. Aišku, mes ne JAV, Kinija ir net ne Nyderlandai investuojantys milijardus į kvantiką. Tačiau sukurti bent pagrindus tam tikroms „mokykloms“, kad ir už minimalias lėšas būtų įmanoma. Po diskusijų forumuose išsikristalizavo pasiūlymas. Jo idėja tokia. Valstybė suteikia tarptautinius grantus pasirinktose mokslo srityse aukščiausio lygio užsienio mokslininkams. Vienos dotacijos suma gali būti nuo 1 iki 10 milijonų, priklausomai nuo tyrimo srities ir norimo pasiekti lygio. Sąlyga – dotacijos gavėjas sukuria tarptautinę grupę, kurioje bent pusė disertantų ar postdokų iš

Lietuvos. Į granto panaudojimą Lietuvos biurokratinė sistema nesikiša. Neatmestina, kad ne visi grantai baigtusi moksliniais atradimais, vertais būti paskelbtais, pvz., „Nature“. Tačiau tikėtina, kad per kelerius ar kiek daugiau tyrimo metų gali būti apsigintos disertacijos, sukurta vietinė „mokykla“, kuri sėmėsi žinių iš aukščiausio Lietuvai prieinamo tos srities pasaulinio mokslo proto. Kaip tai funkcionuotų – gaires tokiam modeliui esame paruošę. Jei norime keisti Lietuvą ir pasaulį, kartais turime būti atitrūkę nuo realybės, neracionalūs ir neįmanomi.

- **Forumuose apčiuopėme, kad pernelyg mažai žinome apie savo ateities visuomenės kokybines charakteristikas.** Galime nubraižyti demografines projekcijas, įsitikinti visuomenės senėjimu ir regionų tuštėjimu, tačiau klausimai - kas šią visuomenę iš vidaus „suklijuos“, ar sugyvens su algoritmais, bus atvira ar uždara? – lieka neatsakyti. Pirmas žingsnis normaliam ateities visuomenės vizionavimui turi būti patikimas dabarties visuomenės pažinimas. Todėl Komitetas po diskusijų forumuose neabejodamas parėmė naujo ilgalaikio Lietuvos socialinės raidos tyrimo idėją, jos įgyvendinimo finansavimą. Aišku, kad kiekybiniais duomenimis neparemtos vizijos, deja, rizikuoja tapti kliesiais.

Po forumo diskusijų Ateities komitetas inicijavo dabartinių tektoninių geopolitinių procesų, kurių brutaliausia išraiška yra Rusijos karas prieš Ukrainą, trumpalaikių ir ilgalaikių poveikių Lietuvai scenarijų parengimą.

Dabar yra kuriami pirminiai šių scenarijų apmatai ir prielaidus, rengiama studija (rengia AK Biuras, LRS Tyrimų skyrius, parlamentinės M. Mažvydo bibliotekos strateginio prognozavimo skyrius ir Lietuvos bankas). Studijos pristatymas numatytas Knygų mugėje 2023 m. vasario mėn.

Nacionalinio lygmens diskusijos buvo išplėstos tarptautinio lygmens diskusijomis. Kartu su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės klubu bei Nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka ir www.lrt.lt portalu 2022 m. kovo 3 d. pradėtas tarptautinių diskusijų projektą su žymiausiais Europos ir JAV tarptautinės politikos ekspertais. Šių diskusijų metu aiškinamasi tarptautinės politikos būklę ir jos perspektyvas, ieškoma vidaus sutarimo svarbiausiais užsienio politikos klausimais.

Surengtos tarptautinės diskusijos šiomis temomis:

- 1) Diskusija tema „Kova už laisvę. JAV akistata su Rusijos režimu: nuo atgrasymo iki sužlugdymo?“ (Fight for freedom. The US meets Russia: from deterrence to disruption?) įvyko 2022 m. kovo 3 d.
- 2) Diskusija tema „Putino režimo pabaigos pradžia?“ (The Beginning of the End of the Putin Regime?) 2022 m. balandžio 6 d. dalyvaujant George'o W. Bush'o instituto generaliniam direktoriui Globalios politikos klausimais David'ui J. Kramer'ui;
- 3) Diskusija tema „Demokratija prieš autokratiją: iššūkiai Europoje ir už jos ribų“ (Democracy vs Autocracy: Challenges in Europe and Beyond) įvyko 2022 m. gegužės 11 d., dalyvaujant Europos parlamento nariui, Specialiojo komiteto dėl užsienio kišimosi į Europos Sąjungos demokratinius procesus pirmininkui, Žmogaus teisių pakomitečio vicepirmininkui Raphaël'ui Glucksmann'ui.
- 4) Diskusija „Ar gali Vokietija tapti lyderiu ginant Europą nuo Putino?“ įvyko 2022 m. birželio 15 d., dalyvaujant Europos Parlamento (EP) nariui Reinhartui Biutikoferiui (Reinhard Bütikofer)

Visos forumo diskusijos yra atviros visuomenei, jų įrašai viešai prieinami Seimo internetinėje svetainėje, susisteminta informacija pristatoma įvairiuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose renginiuose.

Tarptautinė diskusija, 2022

Foto: LRS kanceliarija

Būtent mano iniciatyva, 2021 m. birželio 8 d. Seime įregistruotas Ateities komiteto parengtas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (reg. Nr. XIVP-619). Šį mano pasiūlymą pasirašė trečdalis Seimo narių - 48 parlamentarai.

Pasiūlymas sietinas su Europos Žmogaus teisių teismo (EŽTT) sprendimu Rolando Pakso byloje.

EŽTT dar 2011 m. konstatavo, kad dabartinis draudimas iki gyvos galvos dalyvauti Seimo rinkimuose iš prezidento pareigų atstatydintam asmeniui yra neproporcingas ir įpareigojo Lietuvą peržiūrėti tokį sprendimą. Mano siūlymu Seimas patvirtino numatytą tik dešimties metų terminą, kurį apkaltos būdu nušalintas politikas turi praleisti be galimybės kandidatuoti.

„Asmuo, kurį Seimas už šiurkštų Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą apkaltos proceso tvarka pašalina iš užimamų pareigų ar panaikino jo Seimo nario mandatą, gali užimti Konstitucijoje nurodytas pareigas, kurių ėjimo pradžia pagal Konstituciją yra susieta su Konstitucijoje numatytos priesaikos davimu, kai nuo Seimo sprendimo, kuriuo asmuo buvo pašalintas iš užimamų pareigų ar panaikintas jo Seimo nario mandatas, praėjo ne mažiau kaip dešimt metų“.

Taip buvo ne tik užtikrintos teisės į laisvus rinkimus, bet ir išvengta tarptautinių sankcijų Lietuvos atžvilgiu taikymo, kurias numatė EŽTT.

Ateities komitete buvo pateikta Rezoliucija dėl Lietuvos skaitmeninės ateities transformacijos ir skaitmeninio suverenumo (2021 m.), kuria siekiama, kad skaitmenizacijos procesai sustiprintų Respublikos idėją.

Skaitmenizaciją aš pristatau kaip paradigminį pokytį, kaip mes mąstome, kaip mes veikiame, kaip bendraujame su išorine aplinka ir tarpusavyje. Ir technologijos čia yra daugiau įrankis nei tikslas. Politikai turėtų suprasti, kad būtina skirti dėmesį toms sritims, kuriose Lietuva gali turėti proveržį ar jau turi įdirbį, pavyzdžiui, informacinių ir ryšių technologijas srityje, kurios teikia ir teiks didelę ekonominę naudą. Ir nors skaitmeninimo poveikis veikia kaip katalizatorius užimtumo augimui visoje ekonomikoje, tačiau šiandieninėje darbotvarkėje iškyla nauji klausimai: ar technologijos kuria, ar naikina darbo vietas? Koks bus ekonominis inovacijų poveikis ateityje? Kaip žmonės bendradarbiaus su mašinomis ir algoritmais? Kokių įgūdžių mums reikia ir kaip turėtume jų išmokyti? Kaip visa tai paveiks ne tik Lietuvos, bet ir visos Europos Sąjungos, pasaulio darbo rinką, valstybės valdymo pokyčius, dabartinius tarpinstitucinius santykius ir viešąjį sektorių. Esu įsitikinęs, kad skaitmeninė transformacija turi neužgožti piliečių valios, bet priešingai – turi remtis piliečių pasitikėjimu, suteikiant žmonėms atvirą priėjimą prie duomenų, galimybę įsitraukti į politinius procesus ir sprendimus, veikiančius viešąjį gyvenimą.

Būdamas Seimo Ateities komiteto pirmininku užtikrinu, kad komitetas ir toliau veiks kaip politinio lygmens diskusijų platforma, kurioje įvairiais formatais ir apimtimi bus sudarytos galimybės plačiai diskutuoti valstybei svarbiais klausimais.

PARLAMENTINĖ VEIKLA SEIMO NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS KOMITETE

Tapdamas Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariu, turėjau aiškiai apibrėžtus programinius pasiūlymus įstatymdavystei dėl pilietinės visuomenės, žmogaus orumo ir teisių stiprinimo, kurių įgyvendinimo kryptingai ir siekiau.

Užtikrintos žmogaus teisės pakeičiant įstatymus taip, kad būtų užtikrinamos iš Konstitucijos, *inter alia* jos 18 str., kylančios nuostatos, kad žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtinės ir 22 str., iš kurio kildinami asmens ir jo šeimos privatus gyvenimo gerbimo principas, taip pat asmens garbės ir orumo apsauga.

1. Priimti žvalgybos ombudsmeno įstatymą, kuriame būtų suteiktos realios teisės kontroliuoti žmogaus teisių požiūriu visų žvalgybinių institucijų veiklą. Ombudsmeną teikia ir skiria Seimas.
2. Žvalgybos ir kontržvalgybos įstatymuose nustatyti konkrečius informacijos apie privatų asmens gyvenimą pagrindus, maksimalus žvalgybos informacijos rinkimo priemonių terminus, įtvirtinant nuostatą, panaikinančią neribotą sekimo laiką, asmens teisę kreiptis į teismą dėl žmogaus teisės ribojančių informacijos rinkimų priemonių taikymo, žvalgybos informacijos saugojimo ir panaudojimo terminų bei tvarkos:

a. Nutraukus "sekimą" pagal žvalgybos ir kontražvalgybos įstatymą, Lietuvos pilietis apie tai turi būti informuotas, ir turi teisę skusti "sekimo" pagrindus teismui

b. Ikiteisminio tyrimo teisėjai, išduodantys leidimus "sekimui", yra kiekvienu konkrečiu atveju parenkami kompiuterio. Nėra specialių teisėjų tik leidimo išdavimui. Negavus leidimo, tarnyba gali skusti aukštesniam teismui, teisėjas parenkamas kompiuteriu.

- c. Trumpinami ikiteisminio tyrimo terminai - pusė metų. Atidėjimas - kas trys mėnesiai. Atidėjimą leidžia teisėjas, nebe prokuroras. Suėjus trijų metų terminui- atidėjimas tik aukštesnio teismo sprendimu.
- d. Nutraukus ikiteisminį tyrimą atnaujinimas tik per ikiteisminio tyrimo teisėją.
3. Priimti įstatymą, ribojantį viešą sekimą ir griežtai reglamentuoti duomenų saugojimą.
4. Užtikrinti, kad bet kokia žvalgybinė veikla turi būti kontroliuojama prokuratūros.
5. Pakeisti "pažymų" naudojimo tvarką; pažymos tik analitinės, nuasmenintos. Asmuo, minimas pažymoje, jei tai turi įtakos jo reputacijai, gali susipažinti su neigiamos informacijos turiniu ir skųsti tai teismui. Be teismo sprendimo pažymos turinys nėra asmens patikimumo vertinimas.
6. Įstatymiškai griežtai atskirti žvalgybines ir kontržvalgybines funkcijas.
7. Didinti lėšas žvalgybinei VSD veiklai.
8. Parengti įstatymus, kurie griežčiau reglamentuotų nedraugiškų ir totalitarinių valstybių investicijas ir dalyvavimus viešuosiuose konkursuose.
9. Įstatymiškai reglamentuoti „užsienio agento“ deklaravimo prievolę. Visi ne NATO ir ES šalių piliečiai ir juridiniai asmenys, investuojantys, dalyvaujantys viešuose pirkimuose energetikoje, transporte ir kurių apyvarta viršija tam tikrą sumą, turi būti užsiregistravę kaip galimai turintys interesų su kitos valstybės interesais.
- 10 Seime įkurama "nominacijų" komisija, teikianti Seimui nuomonę apie visus Seimo skiriamus pareigūnus.
11. Parengti įstatymą, detaliosi reguliuojantį teisėsaugos veiksmus verslo atžvilgiu ir užtikrinantį prevenciją verslo įmonių fiziniam ir reputaciniam žlugdymui dėl teisėsaugos veiksmų. Teisėsauga savo veiksmais neturi imtis priemonių ir sankcijų, kurios žlugdytų verslus (pvz., sąskaitų, akcijų areštavimas, ilgi ikiteisminiai tyrimai ir pan.), neįsigaliojus teismo nuosprendžiams. Numatyti teisėsaugos atsakomybę už padarytas klaidas tiriant verslo subjektų veiklas ir veikas.
12. Įtvirtinti efektyvias asmenų galimybes apginti savo teises nuo valstybės (pareigūnų asmenyje) perteklinio smurto ir prievartos. Priimti įstatymą, aiškiai įtvirtinantį konstitucinio nekaltumo prezumpcijos principo įgyvendinimą asmenį atvedinant į teismą. Peržiūrėti Konvojavimo taisykles.
13. Įstatymiškai aiškiai įtvirtinti, pagal kurį įstatymą – Kriminalinės žvalgybos ar Baudžiamojo proceso kodekso – specialiosios tarnybos konkrečiu atveju turi atlikti nusikalstamos veikos aplinkybių tyrimą. Aiškiai atskirti, kada gali būti atliekamas kriminalinės žvalgybos tyrimas, o kada turi būti pradėtas baudžiamasis procesas – ikiteisminis tyrimas.
14. Peržiūrėti ir tobulinti ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijų sistemą, įvedant kriterijus, aiškiai apibrėžiančius ikiteisminio tyrimo pareigūnų padarytų pažeidimų identifikavimą, priimtų procesinių sprendimų pagrįstumo vertinimą bei jų naikinimo teisinę prielaidą.
15. Peržiūrėti kriminalinės žvalgybos įstatymo metu surinktų duomenų panaudojimo baudžiamajame procese tvarką, tobulinti teikimų bei teismų sankcijų teikimo ir priėmimo teisinį reglamentavimą, susiejant pastarąjį su atsakomybe už žmogaus teisių pažeidimus.
16. Tobulinti prokurorų atliekamą ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų kontrolės mechanizmą, nustatant aiškius kriterijus ir būtinų kontrolės veiksmų teisinį reglamentavimą.
17. Keisti prokurorų ir ikiteisminio tyrimo pareigūnų drausminės atsakomybės reglamentavimą, ilginant patraukimo drausminės atsakomybės terminą.

Išskirtinių ir kompleksinių grėsmių tiek nacionaliniam saugumui, tiek ES ir pasaulio lygmeniu, parlamentinė veikla NSGK komitete buvo orientuota keliomis kryptimis:

- Nacionalinio saugumo stiprinimas, atliepianč žmogaus teisių ir laisvių apsaugą
- Nacionalinių Lietuvos saugumo interesų užtikrinimas
- Paramos Ukrainai telkimas kare prieš Rusijos invaziją

Nacionalinio saugumo sustiprinimui, atliepianč žmogaus teisių ir laisvių apsaugą, teikiau įstatymų projektus ir įstatymų pataisų projektus.

- Pateiktas ir priimtas **Žvalgybos kontrolierių įstatymas**, kurio pagrindu steigama visai nauja Lietuvos teisinėje sistemoje Žvalgybos kontrolierių institucija (ombudsmanas), padėsianti užtikrinti žvalgybos tarnybų veiklos nepriklausomumą, teisėtumą ir atitiktį žmogaus teisių ir laisvių apsaugos reikalavimams.
- Pateiktas ir Seimas jau pritarė **Susirinkimų įstatymo pataisoms**, užtikrinančias daugiau teisių susirinkimų, meetingų organizatoriams. Kaip antai, savivaldybės pareiga būtų susirinkimą suderinti pagal aiškiai nustatytą ne didesnę kaip 72 valandų terminą. Šiuo Susirinkimų įstatymu siekiu įtvirtinti naują teisinį reguliavimą, nes esamas susirinkimų laisvės įgyvendinimą apsunkina arba padaro apskritai neįmanomą, ypač jeigu tarp rengėjų ir derintojų užsitęsia teisminiai procesai
- Pateiktas LR Pranešėjų apsaugos įstatymo NR. XIII-804 pakeitimo įstatymo projektas;
- Pateiktas LR Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 161, 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 221 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-674(2)

Susitikimas su NATO generolu Rob Bauer, 2022

Nacionalinių saugumo interesų užtikrinimo problema itin aktuali tapo prasidėjus karui Ukrainoje ir paaiškėjus besikertantiems Lietuvos ir Europos Sąjungos požiūriams, pavyzdžiui į Kaliningrado tranzitą per Lietuvą. Kartu su Lietuvos teisininkais (dr. Dainiumi Žalimu, Gintautu Bartkumi), Europos Parlamento nariu Petru Auštrevičiumi kreipiausi į Europos Komisiją dėl Europos Komisijos sprendimo dėl Kaliningrado tranzito tvarkos logikos išaiškinimo, dėl teisinės viršenybės priimant tokius sprendimus. Briuselis, mano manymu, peržengė savo kompetencijų ribas, todėl kviečiau priimti atsakomybę dėl Europos Komisijos priimto sprendimo apie sankcijų įgyvendinimą Rusijai ir Lietuvos Prezidentą, ir Vyriausybę. Leidimas per Lietuvą vežti sankcionuotas prekes sankcionuotu transportu turi turėti laikinumo žymą ir turi būti peržiūrėtas.

Raimundo Lopatos spaudos konferencija „Kaliningrado tranzitas ir Europos Komisija“, 2022-08-31
Foto: LRS kanceliarija

Tolimesnė mano parlamentinė veikla kovai su teroristine Rusija bei visais jos rėmėjais bus tikrai nuosekli ir ryžtinga, visos sienos kokios formos „rusturizmui“ turi būti užvertos ne tik į Lietuvą, bet ir į Europą. Ukraina visada bus mano politinės veiklos dėmesio centre. Nuvykau į Ukrainą tik prasidėjus karui balandžio 7-9 dienomis ir lankydamasis Kyjive, Irpinėje Buchoje gyvai mačiau Rusijos sukulto karo siaubą.

PARLAMENTINĖ VEIKLA TARPPARLAMENTINIŲ RYŠIŲ GRUPĖSE SU ARMENIJOS RESPUBLIKA IR SAKARTVELU

Keičiantis Armėnijos ir Sakartvelo šalių geopolitinėms slinktimis į Vakarų ir Europą, mano, kaip Tarpparlamentinių ryšių su Armėnija ir Sakartvelu grupių pirmininko veiklos prioritetą visą praėjusį laikotarpį buvo siekis padėti šioms šalims siekiant demokratijos ir geopolitinės nepriklausomybės nuo Rusijos ir kitų autoritarinių režimų šalių. To siekiau ne tik išnaudodamas Lietuvos galimybes, bet ir telkdamas pagalbą kitų šalių parlamentarus, įtakingas institucijas. Bendradarbiavimas tarpparlamentinių ryšių grupių lygmeniu suteikia tokias gilesnio dialogo galimybes.

Nuosekliai dirbau, kad Lietuva toliau remtų Sakartvelo ir Armėnijos teritorinio vientisumo ir suvereniteto siekį, toliau plėtotų aukšto lygio politinį dialogą tarp Lietuvos ir abiejų šių šalių, įskaitant ir parlamentinę diplomatiją.

Parlamentinė veikla tarpparlamentinių ryšių grupėje su Sakartvelu

Sakartvelo teritorijos dalies okupacijos keturioliktųjų metinių proga 2022 m. rugpjūčio 8 d. kaip tarpparlamentinių ryšių su Sakartvelu grupės pirmininkas išplatinau pareiškimą, kuriame ne tik pasmerčiau Sakartvelo teritorijos dalių okupaciją, bet ir kviečiau Europos Sąjungos ir NATO institucijas, valstybių narių vyriausybes ir parlamentus, tarptautines organizacijas, visą tarptautinę bendruomenę ir jos politinius lyderius skirti reikiamą dėmesį Sakartvelo teritorijos vientisumo užtikrinimo, europinės ir euroatlantinės integracijos klausimams.

Keliais savo pareiškimais kreipiausi į Sakartvelo parlamentą ir kitus valdžios atstovus, ragindamas nedelsiant imtis veiksmų, kad šalyje būtų deeskaluota padėtis ir užtikrintas sklandus demokratinės raidos procesas, akcentuodamas politiškai motyvuotus, teisiškai nepagrįstus sprendimus dėl kaltinimų opozicinio televizijos kanalo „Mtavri“ generaliniam direktoriui Nika Gvaramia, buvusiam televizijos kanalo „Rustavi 2“ finansų direktoriui Kakhaber Damenia, dėl teisinės neliečiamybės panaikinimo pagrindiniam opozicinės partijos Vieningojo nacionalinio judėjimo lyderiui Nikos Melijos.

Teko dalyvavauti Sakartvelo vietos savivaldos rinkimų stebėjimo misijoje Tbilisyje 2021 m. rugsėjo 30 d. – spalio 4 d. Dalyvavau susitikimuose su Sakartvelo valdžios atstovais Tbilisyje 2021 m. lapkričio 11–13 d., skatindamas juos spręsti šalies problemas politinio dialogo metodu.

Kartu su buvusiu Sakartvelo užsienio reikalų ministre Eka Tkešelašvili kreipiausi į Europos Vadovų Tarybos pirmininką Šarlį Mišelį, Europos Komisijos pirmininkę Ursulą fon der Lejen ir Europos Parlamento pirmininką Davidą M. Sazolį, prašydamas paramos dėl buvusio Sakartvelo Prezidento Michailo Saakašvilio paleidimo į laisvę. Pabrėžiau, kad Sakartvelo Prezidento sulaikymas paremtas tik politiniais motyvais ir nėra teisiškai pagrįstas, o visi mesti buvusiam prezidentui kaltinimai yra tiesiog politinio persekiojimo šalyje ir politinės krizės gilinimo dalis.

Kreipimąsi pasirašė daugiau nei 70 Europos valstybių lyderių, tarp jų: Latvijos Prezidentas Valdis Zatleras (Valdis Zatlers), Ukrainos Prezidentas Viktoras Juščenka, Švedijos ministras Pirmininkas Karlas Bildtas (Carl Bildt) bei kiti Europos ir Lietuvos politikai.

2021 m. lapkričio 11–13 dienomis lankiausi Sakartvele būtent dėl susidariusios situacijos dėl buvusio dėl buvusio Sakartvelo Prezidento Michailo Saakašvilio paleidimo į laisvę, turėjau įvairius susitikimus su Sakartvelo valdžios atstovais, aptarėme tolesnę Sakartvelo demokratijos raidą po spalio 30 d. įvykusio antrojo vietos savivaldos rinkimų turo, kai rinkimus nugalėjo valdančioji partija „Sakartvelo svajonė“. Norėjau susitikti su įkalintu buvusiu prezidentu, tačiau paskutinę minutę tokia galimybė buvo atšaukta.

Prasidėjus karo veiksams Ukrainoje ir įvertinęs tai, kad apeidama JAV ir Europos Sąjungos taikomas sankcijas, Rusija naudojasi ryšiais su Sakartvelo verslininkais, turėjau susitikimus su Sakartvelo verslo atstovais, kuriuose akcentavau, kaip svarbu šios šalies verslams nepakliūti į sankcijų Rusijai vengimo schemas.

Sakartvelo delegacijos priėmimas Seime

Foto: LRS kanceliarija

Parlamentinė veikla tarpparlamentinių ryšių grupėje su Armėnijos Respublika

Lietuvos ir Armėnijos diplomatiniai santykiai mano kadencijos metu ne tik buvo įrėminti jų užmezgimo 30-ties metų sukaktimi, tačiau ir nauja diplomatinė santykių kokybė. Nuolatiniai ryšiai su abiejų šalių ambasadomis, Armėnijos garbės konsulu Lietuvoje Karapet Babajan, parlamentariais ir kt. leido greitai ir tiksliai reaguoti į šalyje vykstančius įvykius, tebesitęsianti Kalnų Karabacho konfliktą.

Inicijavau šių pareiškimų paskelbimą:

- Armėnų genocido dienai atminti (2021 04 22);
- Dėl Armėnijos įvykių ir politinės situacijos Armėnijoje (2021 03 01);
- Dėl Azerbaidžano paraginimo paspartinti žuvusiųjų kūnų, karo belaisvių ir įkaitų mainus su Armėnija (2021 02 08).

Nuosekliai raginau Lietuvą pasmerkti Azerbaidžano inicijuotą karinę eskalaciją ir paraginti Europos Sąjungos institucijas ištraukti į priešiško Azerbaidžano veiksmų prieš Armėniją nutraukimą.

Visada pabrėžiau, kad Lietuva ne tik remia ir remis Armėniją, bet ir ieško sąjungininkų, kaip sustiprinti paramos kryptis armėnų tautai kovoje už teritorinį integralumą tarptautiniu lygmeniu. Tai pabrėžiau dvišaliuose susitikimuose su Armėnijos Nacionalinio Susirinkimo Pirmininko Ararato Mirzozano vadovaujama delegacija 2021 m. gegužės 12 d., su Armėnijos Respublikos Nacionalinės Asamblėjos Armėnijos ir Lietuvos draugystės grupės pirmininku Arsenu Torosijanu 2022 m. lapkričio 18 d.

Prasidėjus karui Ukrainoje, Armėniją, kaip ir Sakartvelą, kviečiau apsvastyti galimybę pasitraukti iš bet kokių kolektyvinių sąjungų su Rusija ir tuo pačiu metu pradėti aktyvias derybas su ES ir NATO bei šių organizacijų šalimis narėmis su prašymu užtikrinti saugią Armėnijos ateitį. Tokiems siekiams siūliau Armėnijos parlamentarams kurti įvairių ES šalių parlamentų, palaikančių Armėniją, tinklą ir prisiėmiau tarpininkavimo atsakomybę.

Taip pat savo dideliu indėliu laika pokyčius dėl Armėnų Apaštališkosios Bažnyčios Lietuvoje padėties. Į mūsų šalį persikelia ne tik Armėnijos vyskupas Baltijos šalims, bet jau yra suderinta erdvė ir statytojai šios bažnyčios statybai ir visam armėnų bendruomenės centrui Vilniuje.

Susitikimas su Armėnų Apaštališkosios Bažnyčios vyskupu, 2022
Foto: LRS kanceliarija

PRANEŠIMAI NACIONALINĖSE IR TARPTAUTINĖSE KONFERENCIJOSE

Per dvejus parlamentinės veiklos metus skaityti šie pranešimai:

1. Role of Parliament in Anticipatory Governance, Helsinki 2022 10 12
2. Pranešimas „Lietuvos ateities vizija šalies politikos kontekste“. Mokslinė praktinė konferencija „Lietuvos tvaraus vystymosi iššūkiai 2023–2027 metų laikotarpiui“, 2022 m. spalio 20 d., Lietuvos mokslų akademija
3. Committee for the Future & Support to the Verkhovna Rada of Ukraine, Inter Pares Steering Committee Meeting, 2022-11-16
4. Pranešimas „Vietos savivaldos sistemos plėtros vizija Lietuvos pažangos strategijos LIETUVA 2050 kontekste“. Konferencija – viešoji diskusija „Mažoji vietos savivalda: šiandien, rytoj ir poryt“ 2022 m. lapkričio 14 d. Lietuvos Respublikos Seimas
5. LRS Ateities komiteto „Intelektinio Lietuvos savarankiškumo forumo“ diskusijų Lietuvos ateities temomis apžvalga, 2022-11-21
6. Pranešimas „Kam reikalingas mąstymas apie valstybės ateitį ir kaip apie ją mąstyti?“. „Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2050“ pradžios renginys“, 2021-10-25.

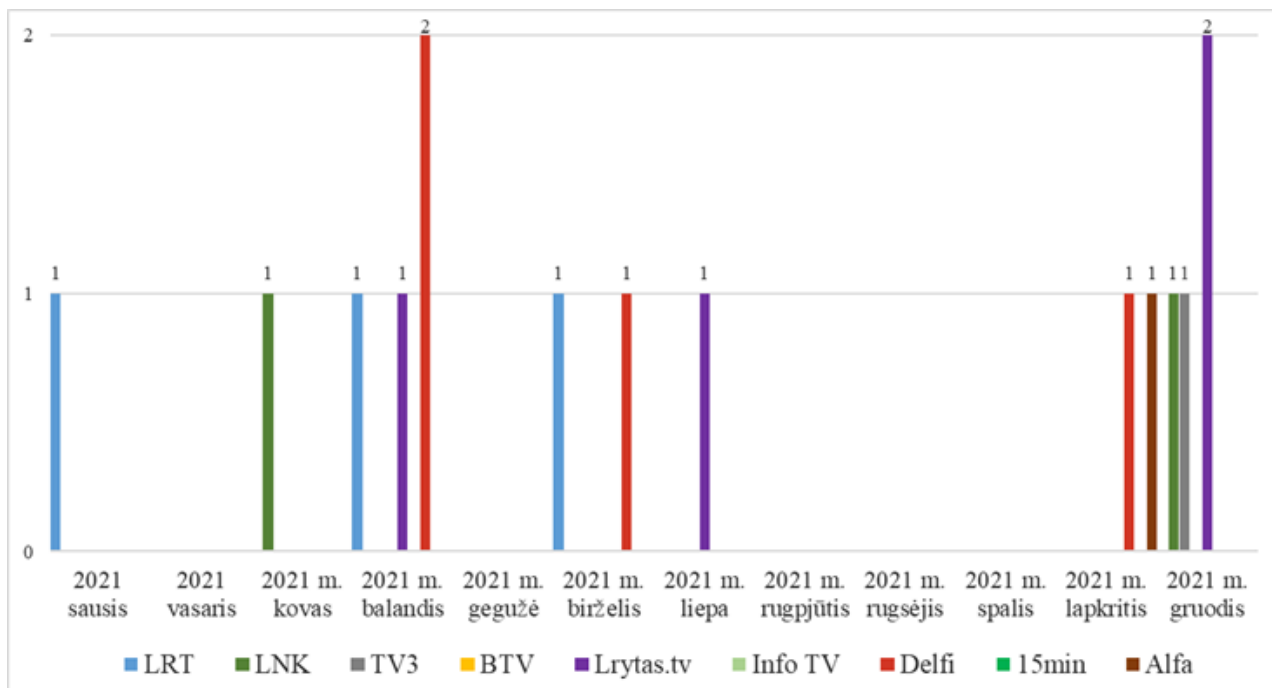
Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2050“ pradžios renginys“, 2021-10-25
Foto: LRV

BENDRADARBIAVIMAS SU ŽINIASKLAIDA

Vienu iš savo parlamentinės veiklos tikslų įvardiju ir bendradarbiavimą su žiniasklaida tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu. Spaudos pranešimai, pasisakymai žiniasklaidoje, interviu įvairioms žiniasklaidos priemonėms, dalyvavimas Lietuvos televizijos kanalų ir interneto portalų žinių, pokalbių bei analitinėse aktualijų laidose yra sudėtinė politinės veiklos dalis.

SEIMO NARIO KOMENTARŲ SKAIČIUS TELEVIZIJOS LAIDOSE

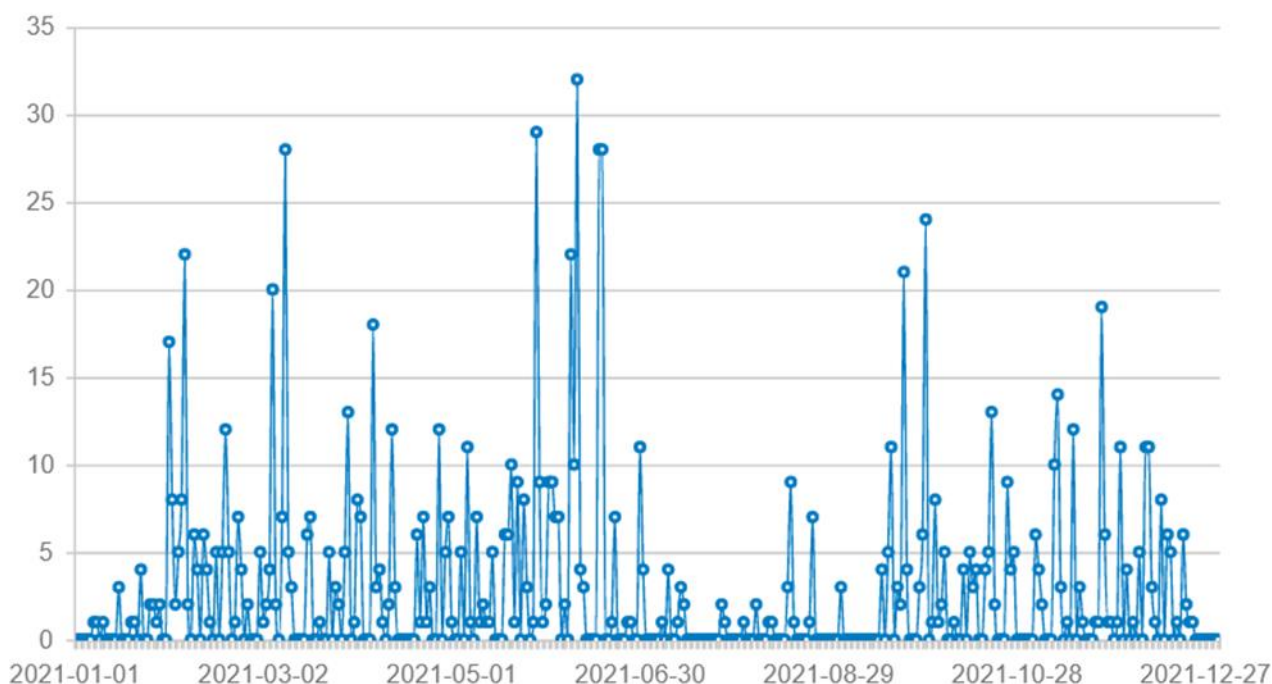
2021 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. televizijos laidose iš viso parodyta 15 reportažų ar pokalbių.

R. Lopatos komentarų skaičius televizijos laidose 2021 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. (skaitinė išraiška)

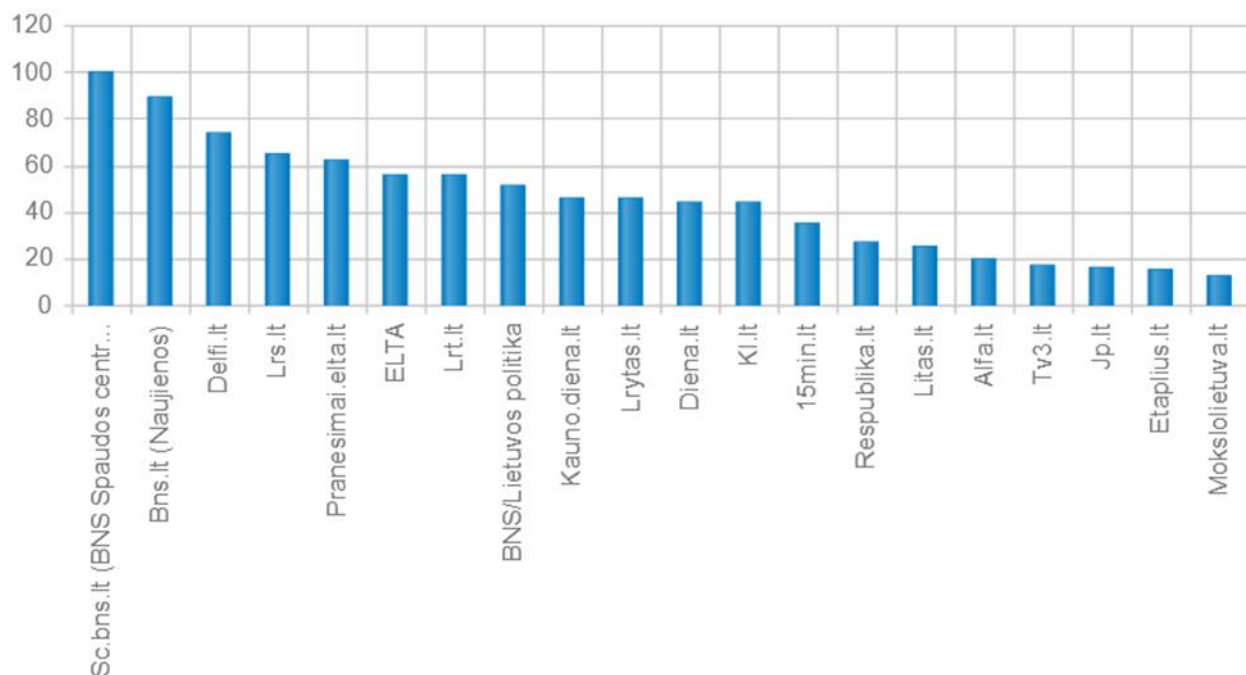
SEIMO NARIO PAMINĖJIMAI ŽINIASKLAIDOJE

2021 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. pateikti 1 036 pranešimai (nacionalinės bei regioninės spaudos straipsniuose, interneto portaluose, naujienų agentūrose bei radijo ir televizijos laidose). Daugiausia informacijos pateikta birželio 10 d. – 32 pranešimai, gegužės 28 d. – 29 pranešimai, kovo 9 d., birželio 17 d. ir 18 d. – po 28 pranešimus.

R. Lopatos paminėjimų skaičius žiniasklaidoje 2021 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. (skaitinė išraiška)

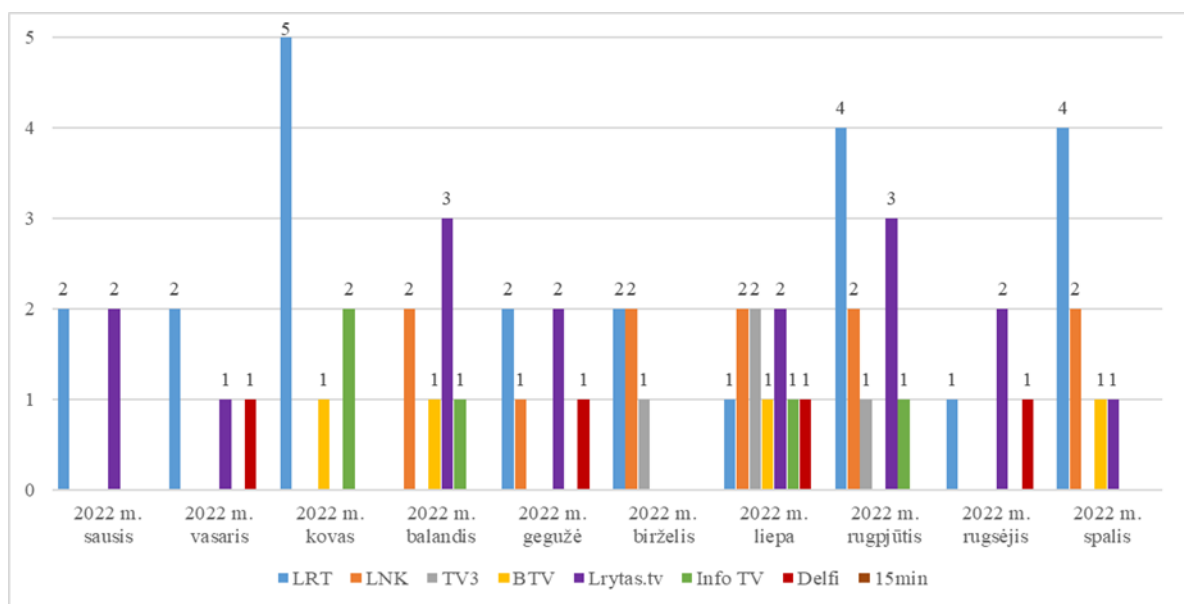
2021 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. daugiausia informacijos pateikė Sc.bns.lt (BNS Spaudos centras) – 100 pranešimų, Bns.lt (Naujienos) – 89 pranešimai ir Delfi.lt – 74 pranešimai.

R. Lopatos paminėjimų skaičius žiniasklaidoje 2021 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. (skaitinė išraiška)

RAIMUNDO LOPATOS KOMENTARŲ SKAIČIUS TELEVIZIJOS LAIDOSE

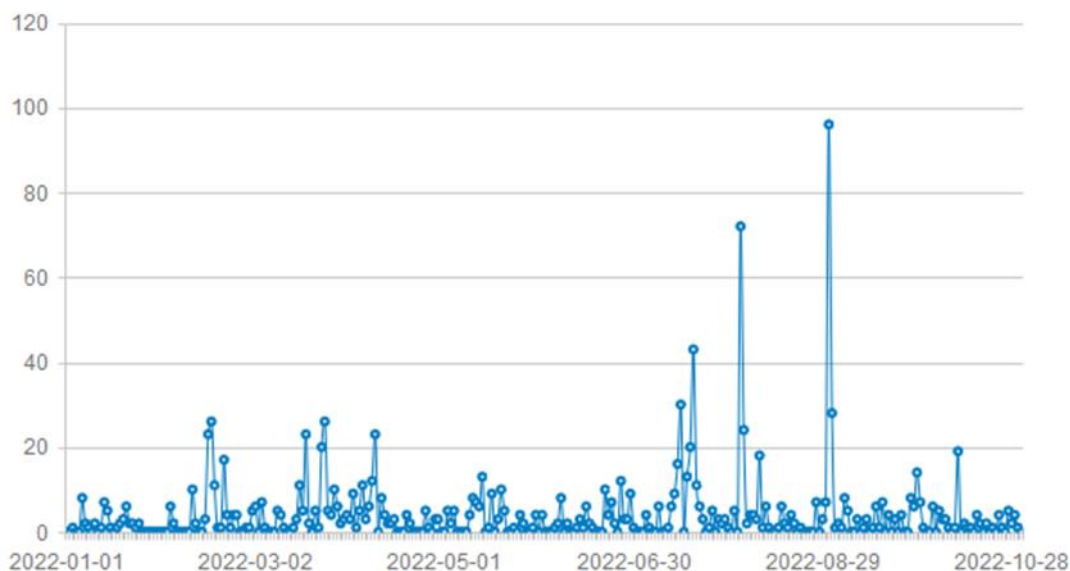
2022 m. sausio 1 d. – spalio 31 d. televizijos laidose iš viso parodyti 67 reportažai ar pokalbiai.

R. Lopatos komentų skaičius televizijos laidose 2022 m. sausio 1 d. – spalio 31 d. (skaitinė išraiška)

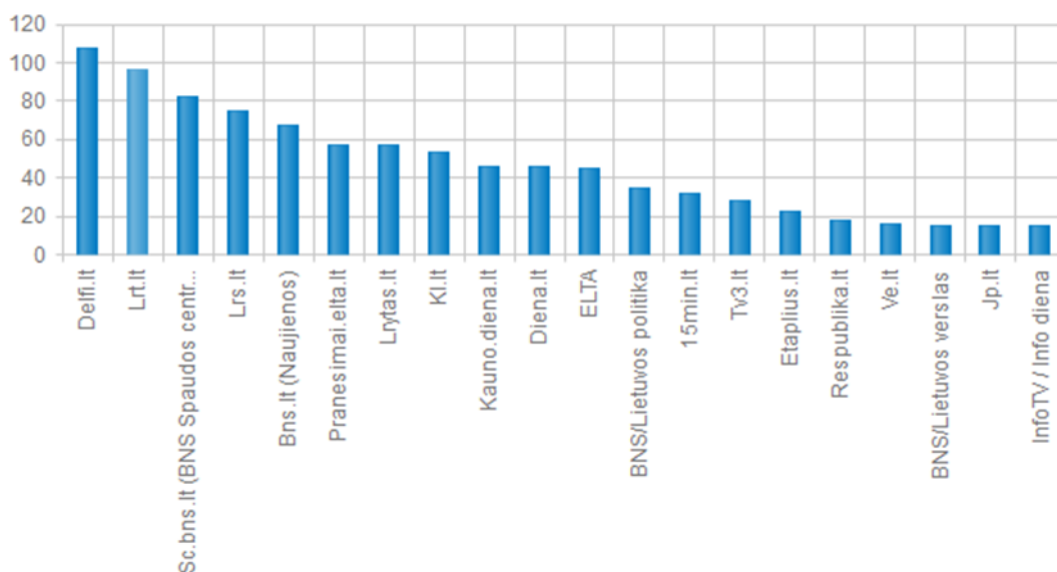
RAIMUNDO LOPATOS PAMINĖJIMAI ŽINIASKLAIDOJE

2022 m. sausio 1 d. – spalio 31 d. pateikti 1 242 pranešimai (nacionalinės bei regioninės spaudos straipsniuose, interneto portaluose, naujienų agentūrose bei radijo ir televizijos laidose). Daugiausia informacijos pateikta rugpjūčio 31 d. – 96, rugpjūčio 3 d. – 72 ir liepos 19 d. – 43 pranešimai.

R. Lopatos paminėjimų skaičius žiniasklaidoje 2022 m. sausio 1 d. – spalio 31 d. (skaitinė išraiška)

2022 m. sausio 1 d. – spalio 31 d. daugiausia informacijos pateikta Delfi.lt – 107 pranešimai, LRT.lt – 96, Sc.bns.lt(BNS Spaudos centras) – 82, LRS.lt – 75, Bns.lt(Naujienos) – 67.

R. Lopatos paminėjimų skaičius žiniasklaidoje 2022 m. sausio 1 d. – spalio 31 d. (skaitinė išraiška)

Mano politinė veikla domisi ir tarptautinė bendruomenė: Armėnijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Olandijos, Sakartvelo. Lenkijos, Niederlandų, Kazachstano, Rusijos opozicijos medijoms.

Mano mokslinis straipsnis „The Geopolitical Significance of Kaliningrad and the Suwalki Gap” spausdinamas Kembridžo universiteto moksliniame leidinyje „Understanding the Baltic States: Estonia, Latvia and Lithuania since 1991.

Susitikimas su Kembridžo universiteto profesoriumi Charles Clarke, 2022.

Kitų dvejų metų mano, kaip Seimo nario, parlamentinė veikla yra orientuota į politinės veiklos principingą nuoseklumą ir pradėtų darbų tęstinumą.

Foto: LRS kancelarija